ԿԱԼԱՐԵՃԷՊ 3• ԱԼԱԹՈՒՐԳԱ

ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՈՒՆՃՈՒ ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՈ 969 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 23 ԲԷՐԵԼՄՊԷ 1871

ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 5 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1871

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ

Ի՛նչ պու Մէճմուասը Հաֆտարս, հէր հաֆթա ճու�մաս էրթէսի կիւնլէրի պէյլիք Նիւսխէսի, ոսյէր կիւնլէր Բուզնամէսի նէշը օլունաճաք տրը։
Սէնէլէյի բէշին Բուզնամէսի իլէ 150 ղրշ.
Ալթը պալըզը քէզալ ի՛ք . . . . . 80 »
Իւչ պալըզը քէզալ ի՛ք . . . . . 45 »
Մէճմուանրն թանէսի 40 վէ Բուզնամէ 20 փրյ.
Տաշրալար ի՛չիւն պէհեր նումէրսունա փոսթախանէ իւճրէթի ալընաճաղը խասէթէն պէյան օլունուր։

ՀԱՅԱՏԻՊ

Իպանաթը պէհեր սըրսոը պիր տէֆալըգ 5 ղրշ.
Իքի տէֆա ի՛չիւն պէհեր տէֆասընա . . 2 »
Իւչ տէֆա ի՛չիւն պէհեր տէֆասընա . . 1½ »
Իւչ տէֆասան զիատէ օլսա, վէ զայէթ ուղուն իպանաթ ի՛չիւն այրըճա բազալըգ օլունուր։
Տաշրալարտան կելէն մէքթուպ վէ իպանաթըն բոսթա մէսարիֆլէրի, էֆէնտիներինէ իւզերինէ օլսուղու պու մնչայտէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎՎԱՏԸ ՆԱՖՈՒԱՅԸ ՍԱՅՅԻԲԻՅԻ ՄԻՈՒԹԱԼԻԳ ՂԱԶԻԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 23 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

Գօլէրա իլլէթի վէ պունա էմնալ պիր թաղըմ քէօթիւ վէ պուլաշըգ խասթէկլիքլէրին սէպէպը հագիգի վէ ասլ իյէսի հագգընտա, հէր քէս քէնտի էֆքէար ու իթիգատընճա պիրէր թարղ այրը այրը մանալար վէրիպ, քիմի ձէնապը Բապպիւլ ալէմին պէնի ատէմէ իպրաղը օլսա պիր էսէրը հիտտէթինէ, քիմի անը Եաղըսը, թէսատիւֆ վէ գատէր ու իդպալէ, վէ քիմի տախի պիրօչօղ վահի վէ պի էսաս մատտէլէրէ համլ ու խնատ իտէր ի՛սէ տէ, պունդարը պէր թարաֆ իտիպ, չէհատէթը թէճրիպպէ վէ էմրի պասիրէթէ բայէթ իթաթյիմիզ թաղտիրատէ, պու կիպի իլէլը մախուֆէնին հուսուլինի պաշլըճա իւչ չէյատէն եանի հավանդն հարարէթի, զէմինին թէաֆֆիւն վէ բութուպէթի, վէ էհալինին տախի թէմիզլիյէ տըզդաթսըզլըզընտան իլէրի կէլտիյինի կէօրէճէյիվրէ չիւրհէ հօզ տուր։

Վագըթ վագըթ զուհուր վէ էթրաֆա տախի սիրայէթլէ հէր պէյտէյի իհտաթա վէ պինէրճէ պէն քէսանը գուրպան իտէն իչ պու զալիմ իլէթին էվվէլճէ նէշամի իթատյի մահալ հէր նէվի զէման հօզ ըմը բա, միութադիլ եա Արապպիթան, եա Ղճէմիթան, եա տախի իդլիմի հարը վէ ճէմիյէթի նատիրադ մէմալիքլէրատէն պաշ վէ ֆիլիա վէրմիշ օլսաճաղը պալատէ պէյանաթըմըզը սահիհլիյինէ քեսաֆի պիր տէլիլ տիր։ Զիւնքի, մէզքիւր պէրտէլէրին էհալիսի պու իլլէթէ սէպէպ վերէն իւչ ճինս մազարրաթա տախի թապի պուլունմադտա տըրլար։

Պու սահիհլիյի ճէրհ վէ իսլէրը մախուֆէի մէզքիւրէնին ինանըրա զաղէպ իչին Ալլահտան եաղարդընը վէ եախօտ թէսատիւֆի պիր զուհուրթի օլսուզունու դապալ իթատյիմիզ հալատէ, պու զաղէպ վէ թէսատիւֆէ Ամէմ վէ Արապպարատան վէ կէչիյի չէհիրլէրին սէֆիլ վէ ֆուդարա սէքէնէլի ինանէն մատտա միութահադ վէ թապի զաթլար պուլունմայօր տա, եալընըզ պու պիչարէլէր իչին մի տիր դըրկն։ սիալ իթմէմիզ լազըմ կէլիր։ Ցիւնեա Եիդիւնատ եալընըզ Ամէմիլէր իլէ Արապպարը, վէ Սթամպօլտա տախի եալընըզ Գասըմ փաշա պիչարէկեանը մը տըր Ալլահ թատալա հաղրէթլէրինին խըշմ ու հիտատէթինի իւզերլէրինէ տավէթ իտէն էն պէյիւք կիւնահքեար գուլլար։ Պուրասը պիզէ նամալում իսէ տէ, պու եօլտա պիր իթիգատ, վէնի ֆիրատէթ տայրէսի խարիճինատէ պուլունտուզունատ սէմմը իթիպար իտէմէյիզ։

Ֆիկ հաղըդա, ճիհանտէ մէվճուտ վէ ճարի օլսն հէր նէսնէ ձէնապը Հաղգըն խալգ ու էմրի թահրիրնտա պուլունմադտա վէ տէվրի տայիմ վէ հարաքէթի իթմէքտէ իսէ տէ, քէհլէյի, միճճերրէտ ինանըլարը քէհլեի վէ եախօտ օնլարա պիր նէվի զաղէպ օլսուն տէյի եարաթմըշ օլմատըգը կիպի, պէօյլէտէ իլլէը մախուֆէյի տախի միւատաքիլ պիր ճէզա մագամընտա կէօնտէրմիշ օլմասըգ ընատան, պունդարըն տէֆ ու ըէֆինին դապիլէյէթի իսէ, պէնի ատէմին քէնտի հիւքմ ու դուարէթի տախիլինտէ տիր։

Իմտի պու պէօյլէ օլսուզու հալատէ, դօլէրա իլլէթինին հասըլաթ վէ քէսպի չիտատէթինէ սէպէպկիյէթ վերմէմէք, վէ վար օլան մահալլէրտէն տախի քիւլլիյէն մահվ ու իրզղէսինէ զայէթ իթմէք իչին ալէվ սաչաղը սարմաղտան նէ թարիղ դուլանմադ ֆարը վէ էլղէմ իսէ, լայրգը վէճճ իւզրէ օնա տէվամ վէ թէչէպպիւս օլունմալը տըր։

Պրուսատա գօլէրա իշ իտիպ, պէղ պուրատա պիգայա տուրատուգ։ Փայիթախթա կիրմէյինճէ մէնինէ չալըշմաղ վէ կէօղիւմիւղ իլէ կէօրմէյինճէ Հաղրէթի թուվմատ կիպի ինանմադ օլսուգ։ Ֆագաթ Սթամպօլտա գօլէրա օլսուզունու իշիտէնլէր Լօնտրատա թէտատիրի լազըմէյ իթթիխազ իթմէտէն տուր օլմասը լազ։

Հէր նէ հալ իսէ, պու իլլէթ պաշլըճա իւչ չէյատէն իլէրի կէլիր տէտիք։ Հավանդն հարարէթի, զէմինին թէաֆֆիւն ու բութուպէթի, վէ էհալինին թէմիզլիյէ տըզդաթսըզլըզընտան։

Հավայա հիւքմ վէ խթիտատընը մէն իթմէք հէր նէ դատար պիր տէրճէյէտէք միւմքին իսէտ, անը սարֆը նազար իտէրէք, սօնատքիրէ կէլտիքտէ, պու խուսուսարրտա պիտպիթիւն Պէլէտիյէ նազարէթինէ այնա մատտէլէր օլսուզունատ, նազար ու տըզդաթընը ճէլպ վէ սայ ու իգատաթընը թէշվիգ իտէրիզ։

Մահալլէ իշլէրինտէքի գասապ տիւքքեանը վէ սալախանէլէրտէ պիր տիւզիյէ դօյուն պօղաղ ընմադտա օլսուզունատ, պու թէաֆֆիւնիւն հավայա օլան թէէսսիր ու թէհլիքէսի։

Եալընըզ ճատատէլէրէ տըզդաթ օլունուպ, մահալլէ իշլէրինտէ իսէ չէօրչէօփ վէ սիվրլինթիւ դալարը դընատան, պու վիսալիյին տախի ֆէնա նէթիճէսի։

Գօլայլըգ օլսուզու ի՛չ ին Պէյ օղլու չէօվլիյինէ հալա չէօփ տէօքիւմէտ վէ օրալարրն փիսալիյի իսէ տաղլար կիպի երդընմադտա օլսուզունատ, պուլատան տախի էթրաֆա սիրայէթ իտէն փիս դօգուլարրն մուխաթաբսը։

Պաղը մահալլէրտէ չիրքէֆ եօլլարը աչըգ օլսուզունատ կէչիճիլեր պուրունդարընը դրսարրդ, եիւզ ատրմա դատար նէֆէսլերինի թութմադա մէճպուր օլսուգլարը չէյլէ տուրսուն, մահալլէլիյէ հարբլ օլան թաճիզլիք վէ պու եօլլարրն պուխարը քերիհէսի։

Քէօվրիւ պաշը վէ Գարաքէյ կիպի տէնիզ քէնարը օլան մահալլէրէ տալկալարրն երդարդը աղլըգ, շոնուն պունուն տէօքսիյիւ չէօր չէօվ վէ փիսալիյին պագի դալմասընատան էհալլինին ըշհարը միթէէսսիֆէսի։

Ղալաթա սօղադըրընատան պաղըլարընն կէչիմէդ տերէճէ փիսալիյի, վէլ հարբլ պու վէ պունդարա միւմասիլ հէր նէվի տյղունատուղլուգլարրն չարէսի տիւշինիլիւգ, թահթը ինճրայէ վաղ իտիլմէսի էն միւհիմմ վէ էլղէմ օլան մէվատատն տիր։

Քէղալիք պիր թաղըմ դահվէ, խան, վէ մէյհանէլէրտէ տաքին օլան գալատալըգընն մահալի իգամէթկեահլէրի վէ նահֆաղալարրընն թէմիզլիյինէ վէ հէր պիր մահալլէտէն տախի սու էքսիլմէմէսինէ տէյիլ պէօյլէ պիր վուգուտթ ղուհուրինտէ իլլա հէր տայրմ թէֆթիշ վէ տըզդաթ օլունմասը, վէ սրհհէթը ումումիյէյէ սէքթէ կէլմէմէք խուսուսըրընը թահթը նազար վէ հիւնիւ ինճրայէ ալընմասը տախի իգթիզա տըր։

Պու կիպի ըղահաթ եօլլարընա նազարէթը միխթէլիֆինին տըզդաթը օլսուզու հալտէ էօլքէմիզ դօլէրա իլլէթը մախուֆէսի թէհլիքէսինէն խէլաս վէ ազատէ օլապիլիր եօղատ, պէօյլէ ույղունսուզլուգլըր վաղը օլսուդճա վէք չօգ պիչարէ քիմէսնէլէրին պու եիւզտէն դուրպան կիթմէքլերի հէր տայրմ իհթիմալլի պիր քէյֆիյէթ տիր։

Ա. Ա.

ԳԱԹՕԼԻՔ ՄԷՃԼԻՍԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

Ամիդ եանի տտաթը դատիմ ատհապը օլան Գաթօլիքլերին մէճլիսի ումումիսի, կյլուլու էֆրէնճինին 22 ինճի կիւնիւ Մինիխատ քիւչատ օլունուպ, հէման 300 Ալբանան վէ էճնէպի վէքիլլէրի, պիրինճի թէճէմմիւտէ հազրը պուլունմադտա իտիլէր։ Բրակա չէհրինին Ցարիւլ ֆիւնունունատա միւտերրիս Մ. Շիւլթ մէճլիսի մէզքիւրատէ պուլունուպ, պիր նումէդ իրատ իլէ, մէճլիսի քիւչատ կյլէմիշ տիր։ Բրօկրամին թէրթիպ վէ թանզիմինէ մէմուր օլան զօմիթէնին զապթ քեաթիպլի միւտերրիս Մ. Հիւպեր, բրօկրամը գրատաթ իթմիշ տիր։ Բրօկրամը մէզքիւր, զաղէթալարատա նէշր օլունան բրօկրամ սուրէթինին այնի օլմայրպ, իլլա Գաթօլիք քիլիսէսինի քէնտի ամիդ բաբլըզընա տէլալէթ իչին լազըմ կելէն քեաֆֆէի իսլահաթը հավի օլան պիր թարղ մէպտէլէր վէ տինի միւնտերիճ տիր։ Ամիդ Գաթօլիքլեր, քիլիսէնին ազայը չերկյէլերի սըֆաթըյլա ամիդ տինէ մէնսուպ դալտըգլարընը պէյան իթտիքլերի իլէ պերապեր, Ցօգուզունճու Պիոս բաբալըգը էնասընտա իհտատ օլունան ազայիսի տինիյէ յի վէ քէնտիլերէ դարշը օգունան բանազրանքլարը հիչ վէ թէէսիրսիզ ատատ իտէյօրլար։ Քիլիսէնին մէրթիպի բուհանիյէսի բապպանիանին թէվէլլիւա իթտիյի ճիհէթլէ, պունդար, Բարանին կերէք տուն վէ կերէք ալէա մէրթէպէտէ օլան ըէհապին իւզերինէ օլան հիւքմ վէ սելահիյէթի քեամիլէտինի ինքեար խտերէք, բաբայը եալընըզ քիլիսէ ըէյիսի թանըյօրլար քի, Բաբա անճաղ գատանինի տինիյէ իլէ իտարէ իտէպիլիր։

Պունդար, սոն տէֆա վուգուտ պուլան ումումի բուհանի մէճլիսէ, հիւքիմէթի ումումիյէսինի բէտատ իթտիքլերի կիպի, իլան կյլէտիյի գավայիսի տինիյէ, զամիր ու զիմմէթի միւնտերիճ տէյիլլեր տիր։ Իսլահաթը տինիյէյէ կէլինճէ, Գաթօլիք տինին, իմ վէ Գաթօլիք գավմըրընն մուավէնէթի սայէսինտէ իքմալ օլաճաղը բրօկրամը մէզքիւրատէ պէյան դըլլընտըրը կիպի, Ղարպ իլէ Շարգ քիլիսէլերի պէյնինտէ իթթիհատընը վաղ վէ իպդասընա վէ սայիր մէզհէպլեր իլէ պիր իթթիֆաղ հուսուլինէ տայիր արզու կէօսթէրիլմիշ տիր։ Բրօկրամը մէզքիւրատէ բէհապին թարիդաթընն թահսիլի իլմ ու մէարիֆ հազգընա իսբար իտիլտիյի կիպի, բիսդ ոպրասան նէտի իտարէսինտէ օլան սէմինարիանընա թէտրիս օլունան ուսուլ վէ սուրէթի իլմիյէ, մէնաֆիի մէզհէպլիյէյէ մուղիր տիր տէյի թաղպհ զըլըմմշ, վէ ատան մէրթէպէտէ օլան ըէհապինի, բիսդ ոպոսարրն քէյֆ ու հիւքմինէ դարշը մուհա-

ֆաղա իշլին թէէմինաթ թալէպ օլունմուշ, վէ ճիզվիթ թարիգաթընըն, ֆիլիսեֆէ իճրա օլունան քեաֆֆէի ույղունսուզլուգլարը միւճիսի, վէ հիւքիւմաթը պէլէտիյէ խասիմի կիպի կէօսթէրիլմիշ, վէ իշպու թարիգաթըն մուխաթաբալը տէսիսէլերինէ պիր սուրէթի խիթամ վէրիլմէսիքճէ սուլհ վէ իթթիֆաղ հուսուլ պուլամայաճաղը պէյան գելելմրշ տիր։

ՀՈՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՃԷ

Մէտինէի միւնէվվերէյէ գարիպ, Մէշհէտ իւլ Հիւսէյին վէ ճէպէլի Շէնպէր վէ խասիր նամ մահէլլէրտէ գօղէրա իլլէթի մախուֆէսի զուհուր իթմիյի ճիհէթլէ, ճանիպի Հիճազան կէլէն եօլճու վէ քէվբանլարըն թահթը դարանթինա ալընմալարընա իսկենտերիյէտէ պուլունան Սըհհիյէ խասրէսի թարաֆընան գարար վէրիլմիյի Հասիգաթ իւլ Ալեպար նամ զաղէթատա մուհարրեր տիր։

— Սիմանպօլատա գօղէրատան վուրուլուպ, էսիրի ֆիրաշ օլատուգլարը էնատատա, մէրգումանը դայըրմադ իւզրէ, Բէր վանմութէլլինին թահթը խասրէսինէ օլարադ, Ֆրանսըզլարտան միւրէթթէպ պիր շէրքէթ թէշէքքիւլ էյլէմիշ, վէ շէրքէթի մէզքիւրէ, խասթալըզըն էօնիւնիւ ալմադ իշլին լաղըմ կէլէն մուալէճաթը թէատրիք իթմիշ օլատուգս հալտէ, իւչ տէօրթ կիւնատէն պէրու իճրայի մէմուրիյէթէ պէտ վէ միւպաշէրէթ էյլէմիշ տիր։

Շէրքէթի մէզքիւրէ տզալարը, քէնտի էօմիւրլերինի թէհլիքէ ալթընա գօյմադ, հէմ ճինսինէ մուալէնէթ վէ իմտատա միւսարէաթ էյլէմէքլէ, ֆէտաքեարլըգ իպրազ էյլէտիքլերի չայանը մէտհ ու սիթայիշ տիր։

— Թօրհանէտէ զէնկին պիր էսիր թիւճճարընըն եէտի իսթիքատմընա պուլունան պիր զէնճի գարընըն թահթը իտարէսինէ Թրապիզօնատան միւթէվէճճիհ օլատուգլարը հալտէ, չըգան ճումատա իլթէսի կիւնիւ Սիմանպօլա իքի կէնճ Զէրքէս գըզլարը կէլիպ, վաբօրատան չըգարըլըգլարը սը բատատա, հիւքիւմէթի թարաֆընատան մէրգումէ Զէրքէս գըզլարը տէրտէսթի օլունուպ, անլեր իլէ, սէրպէսթճէ մուամէլէ գելելմրշ տիր։

— Սիմանպօլատա Ա.թ մէյատանընատա քեային եիրմի եէտի քիշի մահպուսինին ֆիրարէ երիւղ թութուպ ֆագաթ տեր հալ պէշ քիշինին թէքբարէն տէրտէսթի իլէ, ասիրլերինին տախի քեզալիք ախղ ու կիրիֆիթի իշին շէտիսէն թէճճէսիւս գելելմընըզը Գուրիե ա'Օրիանատա մուհարրեր տիր։

— Տիվանը Ա.հ.քեամը Ապդիյէճ լիւզումը գավիյէ կէօրիւլէն խուսհաթը միւլթէպիմէնին թէկէ.քքիւրի գրմնրնատա տէվ լէթլու Քեամիլ բաշա հաղրէթլերինին սահիվ խանէլերինտէ վիւքէլսյի ֆիխամ վէ մէէմուրինի քիրամ հաղրամթընատան պաղ ըլալը պուլունուզլարը հալտէ, կէչէն ամշամ մէճլիսի ադա խարիսյի վէ ճերէ յան իսէն միւզաքէրամթը խուսհիյէնին սուրէթի իճրայիյէսինին դարարը գըմնընատա բաղար իրթէսի կէճէսի տախի մէճլիս խարիճէյի իշխարիմիշ տիր։

— Մապէյնի Հիւմայուն Դարու Զուդատարը իպ դէթլու Մահմուտ էֆէնտինին պու քէրրէ մէէմուրիյէթինտէն ատիվ օլունարադ, իբի պին պէշ եիւզ դուրուշ մուաշ իլէ թէպսիրտի իճրա պուլատուգս մէտմուտուր։

— Բաղար իրթէսի կիւն Գասրմբաշա վէ Ա.յնալը չէշմէ ճիվարլարընտա գօրտօն վաղ օլունատուգունատան, օլճիվար էհալիսէրի, իշլէրինէ կիթմէք իշլին ճէպրէն վաղ օլունան գօրտօնլարատան կէչիւրլէրի, վէ պու թէրթիպին պիհուտէ վէ թէէսիրսիզ օլատուգունու պէյօղլու զաղէթալարընտա կէօրիւլմիշ տիր։

— Զապթիյէ մուավինի սապզդատատէթլու Ֆէբրի էֆէնտի հաղրէթլերինին, Լաղ իսթան սանճաղը տախիլինատէ քեային էֆարէթէյն գայիմմագամիլըզը,

Յէօրտունճիս օրտուլի հիւմայունուն միւնհալլ օլան ըէյիս էրքեանլըզընա, խատատա օրտուլի հիւմայունի էրքեանընատան օլուպ, թէֆթիշ մէմուրիյէթի իլէ Պաղատատ ճանիպինատէ պուլունան միրիլիվա սատաէթլու Հիւսէյին բաշա հաղրէթլերինին էօհատէսինէ ֆէրիգլիք ռիւթպէի ըէֆիատը թէվֆիհ պույրուլմուշ տուր։

— Շէյխ իւլ իսլամը սապզդ տէվլէթլու ֆաղիլէթլու Հասան ֆէհմի էֆէնտի հաղրէթլերինէ, մա արբալըզ օն պին ղուրուշ մաաշ թախսիս պույրուլատուգս. կիպի, մախատուրլերի ֆաղիլէթլու Հայատար էֆէնտիյէ տախի եալընդ պէշ եիւզ դուրուշ մաաշ իթա վէ իհսան պույրուլատուգս մէսմուխիմ օլմուշ տուր։

— Սուրիա վալիսի տէվլէթլու Սուպհի բաշա հաղրէթլերինին Զամլըճատատա քեային քէօշքլերինատէ մէնշուրու վէզա էթթիրի տինքի կիւն դրատաթ օլունմուշ տուր։

— Ռումմ տէվլիսի տէվլէթի ալիյէճէ պաղը թէնդիհաթ վէ իսլահաթը տէրտէսթի իճրա պուլունատուգս կիպի, Պապը զապթիյէ թախսիսաթընատան տախի պիր խայլի մըդատար թէնդիհաթ իճրա պույրուլատուգս, վէ մուհասէպէճի վէ մէքթուպճու էֆէնտիլէր իլէ էվրադ միւտիրինին տախի ենֆիսալարը վուդու պուլատուգս քեզալիք մէսմուխիմ օլմուշ տուր։

— Կէօրիւք գօրտօն մէմուրատխալիսա ադանան ադալի իլէ, եէրինէ տիկէր պիրինին թայէին օլունատուգս տախի իշխարիյօր։

— Լէվանթ թայմըզ ըն ըէսմի մահէլլատէն ալըպ պէյան էյլէտիյինէ կէօրէ, իշպու բաղար իրթէսի կիւնիւ գօրէրատան վէֆաթ իտէնլերին ատէսի 15 օրատ, պունարատան չօրտ Գասրմ բաշատա վուդու պուլատուգս ադնաշըմշ տուր։

— Միւնիսիտէքի Ա.թիդ Գաթօլիքլերին թէրթիպ էյլէտիքլերի բրօկրամմ, Բիլիսէնին քեաֆֆէի էմրադ վէ մէնաֆիի ասրրէ, մերգումանի Գաթօլիքլերէ մէնատուպ վէ այնա օրնասընը խատատա, վէ ըէյիսի մէճլիսին թէքլիֆի իւզերինէ, մէճլիսի ումումի, բրօկրամը մէզքիւրուն ատիկէր պէնատէրին միւզաքէրէսինէ տէր հալ միւպաշէրէթ օլունմուշ, վէ գանոնիկոս Յէօլլինիկեր, իւթրէխթ քիլիսէսի իւզերինէ պաղը թէվարիհճէ միւթալէաթ պէյան իթմիշ տիր։

— Մինիս 22 սէպտեմբեր։ Ա.թիդ Գաթօլիքլերին մէճլիսի ումումիսինին պու կիւն էօյլէնատէն սոզրա ադ ա էյլէտիյի մէճլիսատ, Ա.թիդ Գաթօլիքլերին թէրթիպ էյլէտիքլերի բրօկրամին ատյեր պէնատէրինէ ատյեր պուսատահ միւպաշէրէթ օլունմուշ օլան միւզաքէրէ իթթամ պուլմուշ տուր։

Բրօկրամին ահ.քեամը միւնտերիճէսի, թէպէտատիւլաթը աղիմէ իլէ պապուլ օլունմուշ տուր. չէյլէ քի,

Գաթօլիք ճէմատաթընըն, նիզամնամէ ահ.քեամընճա, ումուրու բուհանիյէյէ տախիլ օլմասը, բրօկրամը մէզքիւրտէ պէյան գելելմրշ տըր։

— Լաթիւրքի զաղէթատընըն գավլինճէ, իշպու սալը կիւնիւ գօրատատան թութուլան զայէթ նատիր օլուպ, կէրէք հիւքիւմէթ վէ կէրէք էֆրատը նատըն իթթիֆաղ իթտիքլերի թէատապիրի սիհհիյէ սայէսինատէ, մէզքիւր խասթալըզըն միւտտէթի գալիլէ զարֆընատա անճաղ հիւքմի օլաճաղը քէշֆ վէ թախմին գելելրընյօր։

— Յէվայիրի բէսմիյէտէ միւսթախտէմ պաղը պի պէհրէ վէ ֆաղա մէմուրինին թէպտիլի իլէ, եէրլերինէ էհլ վէ էրպաղ մէմուրլարընը նատպ ու թայէինի մուգարրէր օլուպ, պու եօլատա իճրա պույրուլաճաղ թէնգիհաթ վէ իսլահաթ սէմերէսի իլէ, պատէմա իսթիխատամ օլունաճաղ մէմուրին մաաշլարընընը մահ պէ մահ իմա վէ թէսվիյէսի, ճիւմլէի էֆքեատը ալիի հաղրէթի վէքեալէթբէնահիսէն պուլունատուգու մաէլ մէմնունիյէ իշխարիմիշ տիր։

— Գասրմ բաշա մահալլաթը գօրտօն ալթընա ալընմրշ օլատուգունան, էհալինին ֆուգարա թադրմընա Շէհիր էմմանէթի թարաֆընատան էքմէք վէ սու թէվզի օլունմաղատա պուլունմուշ տուր։

— Խասթալըզ միւնասէպէթի իլէ երպաղը իհթիյաճէ խանէ իթմէք իւզրէ, ճանիպի հիւքիւմէթի սէնիյէտէն թայէին գելելմրշ օլան թապիպլեր թարաֆընատան, մուդուլի շայա պուլան խասթալըզըն մահվու զայիլ օլմուշ հիւքմինտէ պուլունտուգս պէյան օլունմուշ տուր։

— Քեաֆֆէի մէմալիքի Շահանէտէ պուլունան կէօմրիւք իտարէլերինտէ իսթիքատամ գելելման մէմուրին վէ խատէմէլերին սայրը նըսբքա թէնգիլի իլէ, վարիսատթը սէնիյէյէ սէքթէ թարի օլմասը, վէ բուստամթ էմանէթի իտարէսինէ մալիյէտէն պիր մրգատար մէպալիզի միւնասիպ թախսիս գելելմնըզը, բուստամթ էմանէթինէ էրի Ալի տուտուր պույրուլատուգս իշխարիմիշ տիր։

— Քեզալիք իշխարիյինէ կէօրէ, պունատան պէօյլէ կէօմրիւքտէ միւլաղիմ դապուլ խարիմէյճէի կիպի, թաշրալարտա պուլունան մէմուրլարըն տախի պէճայիշ վէ թէպէտատիւլի վուդու պուլաճաղը սէօյլէնիյօր։

— Կէչէն սէնէ մարտ իպթիտասընատան եթթիպարէն, սապզդ բուստամթ նաղըրը տէվլէթլու քեանի բաշա հաղրէթլերինին միւտտէթի իտարէսի վաղ թինատէ, հէր ճինս թիւթիւնիւն օղդա պաշընա ալընան պիրեր մէճիսիյէ հիսապը օլարադ, տուխուլիյէ նատը իլէ պիր եէնի վերկի վաղ օլունմասը իւզերինէ, թիւթիւնճէ օլան մուամէլաթը թիւճճարիյէ քեսպի թէնեզզիւլ էյլէմիշ օլատուգունան, պու ակֆա բուստամթ էմանէթի ճանիպինատէն, խուսուսա մէզքիւր նաղարը տիզգաթ վէ եթինայա ալընըպ, իշպու սալը կիւնիւ, թիւճճարը միւթէպերանատէն պաղըրը կէօմրիւյէ ճէլպ վէ տավէթ իլէ, բէսմի մէզքիւրուն լաղվ օլատուգունուբուստամթ էմինի ութուֆէթլու Ա.հ.մէտ վէֆիզ էֆէնտի հաղրէթլերինին շիֆահէն թիւճճարանը միւմտիլէյհիւմէ պէյան էյլէմիշ օլատուգու իշլիտիլմիշ տիր։

— Եէտի գուլէտէն Սիրքէճի խակէլէսինէ գատար եաբըլաճաղ տէմիր եօլ գըմրընը, Ա.իբր Գարուտան Գում գարայա գատար օլան ճիհէթի միւսմէնատա թութուլարադ, իմնատաթը թիւրապիյէսի քեամիլէն խիթամբէղիր օլմադ իւզրէ պուլունտուգու կիպի, Եէտի գուլէ մէվզրքիընատան Ցավուտ բաշա իսկէլէսինէ գատար օլան խաթթ իւզերինէ տէմիր չուպուգլար տախի վաղ իտիլմիշ, վէ պունուն քեանունի էվվէլին օն տէօրտինէ վէ եա օն պէշինէ թէսատուֆ իտէճէք Շէքեր պայրամընը իքինճի վէ եա իւչունճու կիւնիւ ըէսմէն քիշատ օլունաճաղը, վէ Զէքմէճէտէն Զաթալճայա գատար օլան գրմրն տախի խնալաթը թիւրապիյէսի քեամիլէն պիմիշ իսէտ, պունուն տէմիր չուպուգլարը անճաղ Եարըմ Պուրկազ տէնիյէն ժահէլէ գատար վաղ օլունատուզունատան, մահէլլի մէզպուրտէ շիմտիտէն Լօգ օմթիթի իշլէյիպ, հէր կիւն պիր խայլի էտէվաթ վէ լէվաղիմաթ նապլ օլունմադատա օրտուզունա նազարէն, մէզքիւր Զաթալճա գըմրընը տախի կէլէճէք քեանունի սանի իպթիտասընատա քիշատը մէմուլի գաֆի տիր։

— Իսկիւտարատան Իզմիտ գատար թահտիտա օլունաճաղ տէմիր եօլուն Իզմիտ ճիհէթինատէն ալթը եէտի քիլօմէթրո գատար օրան մահէլլինի խմնալաթը թիւրապիյէսի իլէ, ինշատաթը սանակիյէսի ըէսիսէի խիթամ օլմուշ, վէ Իսկիւտարատան տախի պիր խայլի եէր եաբըլմըշ օլուպ, իշպու խաթթին ինշատընատա իրգհար պույրուլան հիմմէթի վէ զայրէթէ պաղըլլընճա, խաթթը մէզքիւրուն մէէմուլ օլունատուզու վաղրիմատան էվվէլճէ խիթամ պուլաճաղ, քիշատ օլունաճաղը, ըէվիշի հալտէն ալնաշըլմադատա արբ։ Էյկէրշի մէզքիւր տէմիր եօլունուն խնալաթը թիւրապիյէ վէ ինշատաթը սայրէսի վէ էտէվաթը միթէհարրիքէսի տախիլ օլատուզու հալտէ, պէհէր քիլօմէթրոսու ոէքքէն պին ֆրանգա պալիզ ալատուզու խաթբրլատա կէթիրիլմիյի թադտիրատ, Ռումմէլի տէմիր եօլլարը շէրայիթի ինշայէսի իլէ մուգայէսէ օլունատուգճա, պու պապատ Նաֆիա նազարէթի ճէլիլէսինին հիմմէթը ֆէվգէլատէսի ճիւմլէնին պայիսի թէշէքքիւրի օրմուշ տուր։

— 1872 սէնէսինին պիւտճէսինի թանզիմէ մէմուր օլունան Պապը ալի դօմիսիօնա, մէմուրլյէթինէ քեմալի կէրմի իլէ սայ ու զայրէթ էյլէմէքտէ օլատուզունու լա Թիւրքի եաղըյօր։

— Շիմտիքի թէատապիրի սիհհիյէյէ տէվամ իսինճէյէ գատար Գալաթա պօրատասը տատթ 4 տէ աշըլըպ, 8 տէ դարանճաղ տըր։

— Խասթախանէյէ նաղըրբաօքթօր Սալիհ պէյին թավսիյէսի իւզրինէ, Թօբխանէ միշիրի տէվ լէթլու խալիլ բաշա հաղրէթլերի, Թօբհանէտէ դօլէրատան թութուլան խասթաբարին մուամէլէսի իչին, Գարաղաճ թէրէսինատէ պիր խասթախանէ վաղ վէ թէսիսինէ էմր պույրմուշ տուր։ Թօբհանէտէ եալընը իքի քիշի գօլէրատան թութուլմուշ, վէ պիրի վէֆատ իլէ, տիկէրի իֆադատ իւզրէ պուլունտուզու ադնաշըմշ տըր։

— Բում էլի շրմէն տրքիլերին էքսէր պիւշէպէլերինի ինշա խէն Մ. Վ իթթալ խս, իշպու սալը կիւնիւ, Օտէսսա թարիգի իլէ Պիւքրէշ միւթէվէճճիհէն ադիմէթ էյլէմիշ, վէ Մ. Վ իթթալ խսին, Շեթրազպէրկ գումբանեասընընն պիթիրբէմէսիյի շրմէն տրքիլեր թարիգինի հատտը խիթամէ վասլ իթմէք էֆքեար վէ թատավվուրատա պուլունտուզու սէօյլէնիյօր։

— Ե քօտրատան վարիտ օրան սոն խապերլերատէն, շէհրի մէզպուրտէ ա-

ՕՎՏՈՒՐՈՅ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԹՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԻՇԽԱՆԱՑ ՀԱՅՈՑ ՎԱՐԴԱՆԱՅ ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆՑ ԵՒ Վ.ԱՍԱԿԱՅ ՍԻՒՆԵԱՅ

Նախ քան զպատերազմն Արարատու որ առ Ցղմուտ դեռով։

Մէջմուանքն 968 նումէրօսունտան պագըյէ վէ խիթամ։

Արդեօք հայքն մեր ո՞ր մեծ իշխանին՝
Մշտապէս թողին հաստատ իւր բանին։
Արդեո՛ք հայքն մեր ո՞ր ազնիւ որդոյն՝
Թոյլ ետուն մեռաւ անկեղի անթոյն,
Արդեո՛ք հայքն մեր ո՞ր ազգասիրին՝
Չի չարչարեցին եւ բանդ չի դրին,
Արդեո՛ք հայքն մեր ո՞ր դիսնականին՝
Երեանց մէջէն անպատիւ չի հանին.
Եթէ չուզենաս խօսքիս հաւատալ՝
Կարող ես մեր պատմութիւնն կարդալ.
Դուք երբ որ եկիք յաշխարհէն ճենաց՝
Ունէիք պակ եւ մեծ չուք փառաց.
Ձեր կեանքը եդիք մեր ազգի համպին՝
Հեզիք զարիւն Ձեր ազնիւ թանգպին,
Հայոց մին եմ ես խնդրեմ հաւատալ՝
Որ Ձեր արարանց մէկ փարայ չեն տալ,
Հայը նեղ օրը իւր ստոր բնութեամբ՝
Իւր բարերարին կուղէ յարդութեամբ,
Նրան կը կոչէ յայտնապէս Աստուած.
Կասէ ինքնագոյ է չէ ստեղծուած,
Երբ տեսաւ ինքը բարեվիճակէ՝
Իւր բարերարի սիրտը կու ծակէ,
Նրան հաւասար կառնէ ինքն իրան՝
Չի էլ հաւանիլ կ'ծիծաղէ վերան,
Հայոց ես ծանօթ եմ դու անծանօթ՝
Վերջը կ'իմանաս կու կրես ամօթ.
Նրանց համպին կ'դնես քո կեանքն,
Ցետոյ կ'ափսոսաս քո արած ջանքն.
Եկ ընդիս գնանք առ Արքայն Պարսից,
Որոյ սահմանն է մեր սահմանին կից,
Առցուք ի նմանէ պաշտօն մարդպանի,
Եկեալ տիրեսցուք ողջ հայաստանի,
Ով զիորձեալն փորձէ կրկնաբար,
Նա չէ խելացի այլ է խելակար.
Անա՝ քեզ եղբայր խորհուրդ վճռական՝
Կատարեա՝ փութով մի՛ լե՛ր անազան։

ՎԱՐԴԱՆ

Ո՞նց յանդգնեցար Թափել սրտիդ թոյն,
Միթէ զիս եւ քեզ կարծես մի եւ նոյն,
Ես յԱւազանէ կոչիմ խաչապաշտ,
Ընդ անօրինաց թշնամի անհաշտ,
Մի՛թէ դու չունիս մարդութեան նշան՝
Կամ մանիկ մի չան հաւատարմութեան,
Որ ինչ մարդոյ չես քու մի հաց լափէ,
Այն մարդոյ համար արիւն կ'թափէ.
Դու որ կոչվումես մեծ իշխան Սիւնեաց,
Այդ պէս ես պատուում զաւանդ հայրենեաց.
Թող երկինքը քո վերադ սուզ լառնաց,
Առած հաղորդդ առ Աստուած դառնաց,
Թո՛ղ կայծակը քեզ առնէ չանթահար,
Հիմունք աշխարհի չի տան դադար,
Թո՛ղ արեգակն դէմքիդ խաւարի,
Չի տեսնումէ քեզ չար ճանապարհի,
Թող բաղդիդ աստղը կորնչի երկնից,
Նեղեալ մարմնդ լինի որդնալից,
Թո՛ղ լուսաւորիչ հայր մեր ամենից,
Զնջէ պիղծ անունքս սուրբ մատենից,
Որ հայրենիքդ դու այս նեղ օրն՝
Զգում ես չար թշնամեաց որկորն.
Թող տուր այս մեաց քեզ 'ի յիշատակ,
Յաւիտեան կոչուիս «ուրացեալ վասակ»
Որ այս կենցաղէս դու ջնջված տարին՝
Լինի ցնծութիւն հայոց աշխարհին.
Դու մի սրդմաիր այս խօսքերուս,
Պատուիրեցիր համբերութեան ծուս,
Օրէնք է թնդալ երախտաւորին՝
'Ի վերայ թշուառ երախտամոռին.
Ա՜խ ես ընդհարազատ իշխանաց՝
Կառնեմ վրէժը ազգիս զրկանաց,
Ցոյց կատամ Պարսից անօրէն ազգին՝
Զոյժ եւ զօրութիւն հայկական բազկին,
Թէ եւ հայատան է այժմ անտէր,
Միայն միջին զոն Առիւծու սրտեր.
Որ մէկին բաւ չէ երեսուն Պարսիկ՝
Կաղմուածքները թոյլ մորուաները ձիգ.
Թէ Աստուած թոյլ տայ իղձս կատարել,
Նրանց հարիւրին մէկ նետիս կարել,
Յայնժամ քեզ կ'ասեմ թէ հայք ի՞նչ հայք են
Հանարեա՝ սոնքը առանձին հայկ են.
Իսկ դու որ ապստամբ ես եւ երկչոտ՝
Գալիս է քեզնից երկրայութեան հոտ.
Գնա՝ մի պղծել դու հայոց հողն՝
Աստուած լինի քո գործոց տատողն.
Ձես դու հօր որդի այլ անհարազատ,
Անհարազատէն կ'ծնանէ միշտ վատ.
Գնա՝ բազմացո՝ զթիւ թշնամեաց՝
Մարտի օրը լինա լե՛ր ընդդիմակաց,
Որ հոգիդ առնեմ դժոխոց գերի.
Մարմնդ կերակուր տամ գայլերի։

Վ.ԱՍԱԿ

Վարդան խօսքերդ խելօք խօսքեր են,
Իմացի՛ր որ հայք վատ բարուց տէր են.
Աստուած տայ սրտիդ կամքն ստանաս,
Միայն գիտեմ չուտ պիտի տրջանաս.
Քո պէս շատ անձն Հայոց համար կորեաւ՝
Էլ զիս չես տեսնալ մնացի՛ր բարեաւ։
Զայս ասաց Վասակ մտրակեաց զձին,
Յուսալով խոստմանց հրապաշտ Պարսկին։
Սէյեա՛տ յետ այնու ո՞ւր մնաց Վասակ՝
Պատիժ ստացաւ թէ դարձեաց պակ,
Կամ ո՞րպէս եղեւ իշխանն Վարդան՝
Եւ ի՞նչ դրութեան մնաց Հայաստան.
Ով որ կամենայ զայս բան իմանալ՝
Կարէ Եղիշէի տուրբ վերն բանալ,
Կարդալ ինմա դործ պատերազմին՝
Հայոց ընդ Պարսից սէյոյժ անպին։

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆ

Կապիտան Պետրոս Մարգարեանէ Սէյեադ Մականուանելոյ.

1871 օդոստոսի 7 ին 'ի Լանկայ թաղն Պօլսոյ։

ԻԼԱՆԱԹ

Ղալաթատա, Մանմուտիյէ ճատէսի թաղիր օրուանն վէ Թրօանկայ կէչէն ճատէսէ 38 նումէրօ իլէ մուրագդամ տիւքքեանտա, հէր ճինս ալա կաղ լամիալարը, սօպալար վէ Էրորբա թուլումպալարը էհվէն ֆիյաթ իլէ սաթըլմագտա տրը։

Պու տիւքքեանտա լամբա, սօպա վէ թուլումպա թամիրաթլարը եաբըլըպ, սայրը հէր կէօնա զինկօտան օլուգ վէ սու պօրուլարը վէ սայրրէ ույդուն ֆիյաթլար իլէ եաբըլըր։

Պէշիքթաշ վէ Ըխլամուր վէ Եըլտըզ թարիղէրինտէ սէրտէսթի թէսվիյէ օլան ինշաաթըն միւնագասալարը պիլ իմբա թալիպլի էօնտէսինէ մաղթուէն ինալէ օլունաճաղը ճիհէթլէ դիքր օլունան ինշաաթըն չէրայիթի մուճիպլիճէ տէր էօնտէսինէ թալիպ օլանլարըն չէհիր էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ իթմէլէրի լազըմ կէլէճէյինտէն իլանը քէյֆիյէթէ իսթիսար դըլընաը։

ՊԱՊ ԵՒ ԱՒԵՏԱՐԱՆ

Կէչէն սէնէ Բօմառա թէճէմմիւ իսէն Ուսմանի բուհանի մէճլիսինտէ ալթը եէտի եիւզ բէհալին էօնիւնտէ, Ալաման բիւդճէտալարընտան մօնանիսեր Շիթրուզմայէրին նութդու պէլաղաթ վէ ֆէսահաթ իչթիհալը տրը քի, պու տէֆա Զէնոբ էֆէնտի Մըսբրլեանդն էրմէնիճէյէ թէրճիւմէսի օլարագ, 34 սահիֆէսէն մուրէքքէպ պիր բիսալէ օլուգ։ Պէյօղլու թիւթիւնճիւլէրի վէ զաղէթա սաթըճըլարը եանընտա եիւզ բարայա սաթըլմագտա տրը։

ԴԱՍԱԳԻՐՔ ԱԶԳ. ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ

Ցօրինեաց Ա. Ա Սուրէնեան

Հէր քիթապը տիւքքեանլարընտա 5 էր զուրուշա սաթըլըյօր։

ԲԱՆԱԿԱՆ ՓԻԼԻՍՈՓԱՅՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԱԲԱՌ ԼԻՍԱՆՏԱ

Բրօքականտա չակիրտանընտան վէ Զմմառ միաբանութիւնու աղասընտան հալէ Գայսէրի Էրմէնի Գաթօլիկի միլլէթի առաջնորդու ֆազիլէթլու Պօղոս վարդապետ Էմմանուէլեանդն թէէլիֆքէրտէսի օլան իչ պու 45 թէրթիպտէն թէճավուզ բանական ֆիլիսոֆայութիւն պու տէֆա Սէտայը Հայրդէթ մաթպասընտա ճէտիտ հուրուֆաթլէ ալեա քեաղրտ իւզէրինէ թապ օլունմագտա օլմաղլա պու կիւնէ տէկին 19 թէրթիպ թապ ու թէմսիլ օլունուպ, աղ վաղրթատն թէքմիլ օլաճաղը միսիլլու 3 ատէթ սիմ մէճիտիյէյէ ֆիրուխթ օլունաճաղ տրը։ Անճագ թէմմուզ իպթիտասընտան պէտէն պիր մահ զարֆընտա ապօնէ օլանլարա 2 ատէթ սիմ մէճիտիյէյէ թապ օլունան ոն տօգուզ թէրթիպ վէրիլիպ իլէրուտէ նէյր օլունան նիւսխէլէր տախի սրբասը իլէ զէվաթը մումափլէյհիւմէ Սէտայը Հայրդէթ օտասընտան թէվզի գըլընաճագ տրը։

Իմտի մումափլէյհ վարդապետին էն միւթէպէր միւէլլիֆլէր թէրաֆընտան խիւլասէթէն թէրթիպ վէ թէէլիֆ իթմիշ օլտուգու իշ պու Բանական Փիլիսոփայութիւն հալա ասրըմըզտա մէրի իւլ իճրա օլան էլսինէյի սայիրէ ֆօլօգոֆիալարընդն ըսթըլլահաթ վէ մէվատտը սայիրէսինէ հէր վէճհ իլէ մուվաֆիգ իտուկինտէն լիսանը մատէրղատրմըզ օլան էրմէնիճէյնին տախի լէթաֆէթ վէ ֆէզահէթինտէ քէրթէֆեաղ օլմուշ տուր։

ՄԷՇԳ ՄԷՃՄՈՒԱՍԸ

ԵԱՆԻ ՀԻՍՍԵԻ ԽԱԹԹ

Օսմանլը եազըսընը տիւզիւն եազմագ իչին Օսմանլըճա պիր մէշգ մէճմուասը լիթօղրաֆտա պասըլմըշ ֆիյի պէշէր ղուրուշ։

ԹԱԼԻՄԻ ՕՍՄԱՆԻ

ԳԸՍՄԸ ԷՎՎԷԼ

Էլիֆ պա էսէրը Ֆարտիս
Ին աղաի մէճլիսի քէպիրի մէարիֆ
Թիւրքճէ օլարագ պիր էլիֆ պա թապ
օլունմուշ ֆիյի 3 ½ ղուրուշա տրը։

ՍԻՍՈՒԼ ՏԷՖԹԷՐԻ

Միւթէրճիմի

Մէճլիսի քէպիր մէարիֆ տարէէ
իլմիյէսի աղասընտան
ՖԱՐՏԻՍ

Մէքթէպը սէնաի մաթպասընտա թապ օլունմուշ տուր։

Տէֆթէր ուսուլի հանի ասպիա էօյրէնմէք իչին Օսմանլը հրուֆաթը իլէ պիր քիթապ թապ օլունմուշ տուր ֆիյ 15 ղուրուշ տուր։

Պալատէ զիքր օլունան պու իւչ Օսմանլըճա քիթապ Զաղմագճըլար եօղուչունտա 3. Գաֆֆաֆեանդն քիթապը տիւքքեանընտա սաթըլմագտա տրը։

ՄԻՒՆԹԷԻԱՊԱԹԻԼ

ՄԻՒՆՇԷԱՔ

Մէքթէպլէր իչին.

Էսէրի

ՑԱԿՈԲ. Ց. ՓԱՇԱՅԱՆ

Սաատէթլու կէօչէ զատէ Ցակոբ էֆէնտինին մախտուումու նէճատէթ մէվսումէրի

ԱՆՏՈՆ ՎԱՀԱՆ

էֆէնտինին նամընա իհտա օլունմուշ տուր։

Լիսանը թիւրքի վէ էրմէնի հրուֆաթը իլէ թէմիզճէ պասըլմըշ օլարագ, 10 ղուրուշա Ստամպօլուն հէր քիթապճը տիւքքեանլարընտա վէ քէօրբիւ պաշընտաքի Քազինօտա սաթըլմագտա տրը։

Ս. ՊԵՏՐՈՍԻ ԿԵՂԾ ԱԹՈՌԸ

Պու սէրնամէ իլէ պիր եէնի բիսալէճիք տահա թապ ու նէշր իլէ, Պէյօղլու թիւթիւնճիւլէրի վէ զաղէթա սաթըճըլարը եանընտա վէ քէօրբիւ պաշընտա գուլիպէտէ պուլունուպ, 40 ար բարայա սաթըլմագտա տրը։

ԲՆԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ՓՈՐՁԱՌԱԿԱՆ

Ցօրինեաց Հ. Մանուէլ քահանի վարդապետ Մխիթարեան.

Պալէատէքի Բնաբանութիւն (Ֆիզիք) քիթապը իքի պէօյիւք ճիլտտէն միւրէթթէպ էրմէնիճէ լիսան իւզրէ թէէլիֆ գըլընմիշ վէ օղույան էյիճէ զանմագ իչին ալէթլէրին ըէտմի թէքմիլ պասըրմըշ, վէ միւէլլիֆի Հայր Մանուէլ վարդապետ Քահանի, Էրորբանդն մէշհուր թապիիսուսնուն թէէլիֆքէրաէսի օլան քիթապլարընտան միւսթախրէճ օլտուգու հալտէ, ֆիզիք իւզէրինէ մուֆասսալ մալիմաթլար տէրճ իթմիշ տիր։

Պու եիւքսէք իլմին պիստուհուլէ թէտրիս վէ թահսիլի իչին շիմտիյէ զատար մէքթէպլէրիմիզէ պէօյէ պիր մուֆասսալ պիր քիթապ կէօրիւրմէմիշ օլտուղունտան, միւէլլիֆի միւմայիլէյնին, պէօյէ պէօյիւք պիր զահմէթի իխթիյար իլէմէսի իլէ միլլէթիմիզէ էրէյիճէ պիր ֆէսաքեարլըգ իթմիշ սայըրը։

Իքի ճիլտտէն իպարէթ օլան մէղքիւր քիթապլարն ֆիյաթը 15 ֆրանգ տրը։

ՍԱՀԻՊ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ՅՈՎԱՆԻՄ ԹԻՒԼՊԷՆՏՃԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ
ՍԱՄՈՒԷԼ Ղ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ
ԵՒՍՈՒՖԵԱՆ ԽԱՆ ԹԻՒ 2

ԺԱԳ ԱԼԷՔԵԱՆ

ԱՄԷՐԻԿԱ ԷՃԶԱԽԱՆԷ Վէ ՏԷՐՕԶԻԹՕՍՈՒ

ԻՍԹԱՆՊՕԼ ԵԷՆԻ ՃԱՄԻ ՏԷՐՈՒՆԻՆՏԷ ՆԻՒՄԷՐՕ 16

Կէրէք մէգքիւր մաղազատա այրճա պիր տէ եէնի էճզախանէ քիւշատ վէ թախսիսի իլէ թաղէլիյի վէ էհվէնիյի ճէհէթլէ մուշթէրիլէրինի խօշնուտ իտէճէք սուրէթտէ հէր նէվի էճզալար սաթըլմագտա վէ կէրէք կօսգատա 111 նիւմէրօյու էճզահանէտէ իսէ, կէրէք բէրէքէնթէ, վէ կէրէք եէքիւն օլարագ, հէմ պահաճա էհվէն, վէ հէմ սալա հիյլէսիզ օլմագ չարթը իլէ, աթիսէքի էճզալար ֆիրուխթ օլունմագտա տրը։

Զէլիկ չուրուպլարը էնվայի թիւրլիւսիւ, քէզալիք չէլիք չարապլարը, պալըգ եաղլարը, չէրօլաթալար, իքսիրլէր, մատէն սուլարը, գընադընա չարապլարը քհաֆֆէսի չէլիք օլմագ գավլիյէ. միտէյէ գուվվէթ վէրիճի Գագաօ գահվէսի, ալա չիզօլաթալար, հէր նէվի պօրաս չարապլարը, մատէն սուլարը, վէ հիչ պիր հիյլէսի օլմայան պիրինճի պալըգ եաղլարը. քէզալիք գօղուլու էշնալար, գասըգ պաղլարը, ղօրսէ, քէչի մէմէսի, թէնդրյէլէր, տիւրլիւ տիւրլիւ պաղլար, վէ հէր տիւրլիւ զարը վէ էրքէք խասթալըղլարը իչին հէր նէվի էլաթլար, Ամէրիգան կէվրէյի հէր ճինսէն գըյէ իլէ վէ զուրթու իլէ պուլունտուգու վէ սայիր տիւքքեանլարտան էհվէն ֆիյաթ իլէ սաթըլըրդը իլան օլունուր։

Քէզալիք էօքսիրիւկ իչին եէնի իհտաս օլունմուշ օլան չուրուպլարտան մատտա բէք չօղ բրօվալար իլէ ֆայտալը օլտուգու թասսիդ օլունմուշ, խալիս վէ թաղէ սաբանա չուրուպլարը պուլունուպ, կէրէք Աֆթանէտէ պուլունան էճզաճըլարա, վէ տաչրալարտա պուլունան էճզաճը վէ հէքիմլէրէ զայէթ էհվէն ֆիյաթլէ սաթըլմագտա տրը։

Մէգքիւր քեաֆֆէյի ֆիրուխթ օլունան էճզալար վէ ալաթլար, կէրէք Լօնտրանդն էն մէշհուր ֆապրիգալարընտան ֆ. Գուրլինկ ֆապրիգասընտան, վէ կէրէք Պէրլինտէ, Միլանտա, Վիէննատա, Փարիսէ վէ Իթալեատա պուլունան մէշհուր ֆապրիգալարտան կէթիրիլմէքտէ տիր։